

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200968
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222200968.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: W. W., K.. XX.XX.XXXX, O. S. XXX/XX, XXX XX Y., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov.hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 863 017, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Žalobca sa žalobou doručitou tunajšiemu súdu dňa 13.05.2022 voči žalovanému domáha (I) aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2009 je bezúročný a bez poplatkov, (II.) aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.581,72 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.581,72 Eur, od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému, do zaplatenia sumy 1.581,72 Eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

1.2. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že so žalovaným uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu a to dňa 22.05.2009 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 7.840,- Eur, ktorý sa zaviazal žalovanému zaplatiť v 120 mesačných splátkach vo výške 136,13 Eur. V zmluve bola uvedená konečná splatnosť úveru 10.05.2019, ročná úroková sadzba vo výške 16,60 % a RPMN vo výške 19,48 %. Žalovanému na tento úver uhradil sumu 9.232,55 Eur. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvoril ako spotrebiteľ so žalovaným, dodávateľom finančnej služby. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoSÚ), platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Podľa ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí, musí obsahovať: celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (§ 4 ods. 2 písm. e/ ZoSÚ), výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ). Úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. e/ a i/ ZoSÚ. Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2009 neobsahuje správny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 7.840,- Eur. Žalobcovi však žalovaný v skutočnosti poskytol úver vo výške 7.650,83 Eur, keďže spracovateľský poplatok bol vo výške 189,17 Eur z prostriedkov úveru. Takéto zavádzanie spotrebiteľa v tak závažnom údaji, akým je výška spotrebiteľského úveru,

má rovnaké dôsledky ako jeho neuvedenie. Čo sa týka náležitosti zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ, a to uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, tak v Zmluve nie je uvedená výška mesačnej splátky úrokov, len výška splátky istiny 136,13 Eur. S poukazom na § 4 ods. 3 ZoSÚ uviedol, že vo vzťahu k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poukazuje aj na to, že na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo i len jednej z náležitostí zmluvy vyžadovaných zákonom a dodal, že podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. O podozrení, že sa žalovaný na jeho úkor mohol bezdôvodne obohatiť, sa žalobca dozvedel od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, o čom predložil Prehlásenie zo dňa 07.01.2022. S poukazom na § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, uviedol, že žalovanému na predmetný úver zaplatil sumu 9.232,55 Eur. Pri reálne poskytnutom úvere 7.650,83 Eur napriek tomu, že mu bola schválená výška úveru 7.840,- Eur, sa teda žalovaný na jeho úkor mohol bezdôvodne obohatiť o sumu 1.581,72 Eur. Bezdôvodné obohatenie vo výške 1.581,72 Eur pozostáva z časti splátky zo dňa 10.01.2014 vo výške 155,61 Eur (z toho 142,30 Eur na istinu úveru a časť 13,31 Eur nad istinu úveru) a splátok uhradených za obdobie od 20.04.2014 do 20.09.2014 v súhrnnej výške 1.568,41 Eur. Podmienkou priznania bezdôvodného obohatenia je posúdenie súdom, či ide o úver bezúročný a bezpoplatkový a z tohto zistenia súdu sa aj žalobca dozvie, či sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, alebo nie a v akej výške. Z ustanovenia § 11 ods. 4 ZoSÚ vyplýva, že spotrebiteľ má vždy právo žiadať, aby súd posúdil či je úver bezúročný a bez poplatkov výrokom rozsudku, a to bez ohľadu na to, či by inak mohol túto otázku posúdiť len ako otázku predbežnú.

2.1. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 16.08.2022 k podanej žalobe uviedol, že voči žalobnému návrhu na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru namieta jeho procesnú neprípustnosť s tým, že žaloba o určenie právnej skutočnosti prichádza do úvahy výlučne v prípade, ak je výslovne pripustená (dovolená) osobitnou právnou normou. Vzhľadom na okolnosti prípadu a právneho vzťahu medzi stranami sporu podľa žalovaného ide však o typ žalobného návrhu, ktorý žiadna osobitná právna úprava nepripúšťa. Ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. nie je normou, ktorá je aplikovateľná na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou zákona. Napadnutá zmluva bola uzavretá ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z., za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. Novelizácia vykonaná zákonom č. 279/2017 Z.z. nebola sprevádzaná žiadnou osobitnou intertemporálnou úpravou, a plne sa preto aplikuje ustanovenie § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Je teda zrejmé, že ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je normou, ktorá je aplikovateľná na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný poukázal na neprípustnosť retroaktívneho pôsobenia právnych predpisov pri absencii intertemporálnych ustanovení.

2.2. Voči žalobnému návrhu, ktorým sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.581,72 Eur primárne namieta, že žalobca netvrdí (neuvádza) dostatočne konkrétne plnenia, ktoré mali dať údajne vzniknúť bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného a ktoré majú byť týmto údajným titulom vrátené. Poukázal, že v sporovom konaní, ako je konanie vo veci samej, v ktorom platia zásady dispozičná a prejednacia, je zásadne vecou strán sporu tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Základnou procesnou povinnosťou žalobcu je teda predniesť dostatočne konkrétne a určité skutkové tvrdenia významné podľa hmotného práva, ktorými sa formuje skutkový základ žaloby. Musí zároveň ísť o priame tvrdenia žalobcu. Civilný sporový poriadok neumožňuje tvrdenia nepriame, prostredníctvom odkazu na označené alebo predložené dôkazné prostriedky. Žalobca nesplnil ani len povinnosť tvrdenia k základnému predpokladu práva z bezdôvodného obohatenia a nešpecifikoval, vrátenia ktorých plnení sa domáha. Nestačí mu totiž tvrdiť, že uhradil celkovú sumu 9.323,55 Eur alebo že žiada o splátky za určité obdobie v súhrnnej výške 1.568,41 Eur. Žalobca je teda povinný uviesť, vrátenia ktorých plnení (prípadne ktorých častí plnení) korešpondujú s obsahom zmluvného vzťahu s bankou sa domáha a tvrdiť rozhodujúce skutočnosti o každom takom plnení (najmä kto, kedy, komu, koľko a ako plnil). Len voči takým kvalifikovaným tvrdeniam žalobcu môže následne v postavení žalovaného rozvinúť náležitú procesnú obranu, napr. preveriť, či skutočne išlo o platby na poskytnutý úver, či išlo o platby žalobcu alebo inej osoby, či nešlo o platby zodpovednostného charakteru, napr. z dôvodu omeškania a podobne. Rovnako je taká špecifikácia nevyhnutná z hľadiska ďalšieho prostriedku procesnej obrany, ktorý by mal mať plne k dispozícii - uplatnenia hmotnoprávnej námietky premlčania. Žiadne tvrdenie tejto kvality však zo strany žalobcu nebolo produkované, čo je rozhodne potrebné posúdiť na ťarchu unesenia jeho bremena tvrdenia. Vzhľadom na čas, ktorý uplynul od plnenia, vzniesol z opatrnosti námietku premlčania žalobou uplatnenej pohľadávky z dôvodu uplynutia zákonom stanovenej premlčacej doby.

3.1. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 10.11.2022 k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žalovaný sa mylne domnieva, že podaná žaloba je neprípustná pre rozpor s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Predmetná žaloba predstavuje efektívny procesný prostriedok pre žalobcov ako spotrebiteľov, aby bola zabezpečená ochrana ohrozených a porušených práv v dôsledku nedodržania povinnosti žalovaného ako dodávateľa uvádzať v zmluve všetky obligatórne náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Konštatovanie žalovaného, že žalobou o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nie je možné požadovať takéto určenie, predstavuje popieranie práva žalobcov na prístup k súdu a vyjadruje celkový vzťah žalovaného k rešpektovaniu ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj princípu ochrany spotrebiteľa. Žalobca zdôraznil, že CSP ponechal, rovnako ako tomu bolo počas účinnosti OSP, exemplatívny výpočet druhu možných žalôb, teda prípustné sú aj iné žaloby, ako sú vymenované v § 137 CSP. S poukazom na čl. 3 ods. 2 CSP nie je možné nebrať na vedomie význam slova „najmä“ v § 137 CSP. Poukázal na ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z., v znení zák. č. 279/2017 Z. z., s účinnosťou od 01.01.2018, podľa ktorého: „Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba).“ Poznámka pod čiarou k odkazu 18ba) znie: „18ba) § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku.“ Nemali by preto už byť žiadne pochybnosti o tom, že od 01.01.2018 sa môže spotrebiteľ pred súdom domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnosti zmluvnej podmienky, keď to ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. výslovne umožňuje, a to práve s odkazom na § 137 CSP. Napriek tomu podľa názoru žalovaného, nie je možné na spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú ešte za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. aplikovať citované ustanovenie. Ako žalobca už uviedol v žalobe, tak citované ustanovenie je potrebné aplikovať aj na úverový vzťah založený zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Opätovne uviedol, že už v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy bolo v zmysle OSP alebo aj neskôr CSP umožnené domáhať sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľskej zmluvy. Podstata omylu žalovaného spočíva v tom, že ustanovenie § 11 ods. 4 v znení novely č. 279/2017 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2018, nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od účinnosti sa novela § 11 ods. 4 vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Je predsa zrejmé, že novelizovať bolo možné iba zákon č. 129/2010 Z.z. a nie už neúčinný zákon č. 258/2001 Z.z., ktorý bol zrušený práve zákonom č. 129/2010 Z.z.. Preto nároky vyplývajúce zo zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné považovať za nároky vzťahujúce sa aj na právne vzťahy vzniknuté ešte za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z.

3.2. K námietkam žalovaného, že netvrdí žiadne konkrétne plnenia, ktoré mali dať vzniknúť bezdôvodnému obohateniu uviedol, že žalobou sa dožaduje určenia, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, z čoho vyplýva, že bezdôvodné obohatenie tvoria všetky platby, ktoré od neho žalovaný prijal po splatení istiny, teda všetky platby nad istinu. Už zo žaloby by malo byť jasné, že bezdôvodné obohatenie (1 581,72 Eur, t.j. suma nad istinu úveru) predstavuje časť splátky z 10.01.2014 vo výške 155,61 Eur (z toho 142,30 Eur pripadalo ešte na istinu úveru a časť 13,31 Eur už nad istinu úveru) a následných ďalších splátok uhradených za obdobie od 20.04.2014 do 20.09.2014 v súhrnnej výške 1.568,41 Eur. Z uvedeného je zrejmé, vrátenia ktorých plnení sa domáha.

3.3. Čo sa týka námietky premlčania vznesenej žalovaným, tak táto dôvodná nie je. Žalovaným vznesená námietka premlčania ako hmotnoprávny úkon musí spĺňať podmienky určitosti a musí byť preto jednoznačne vyjadrená. V opačnom prípade je takáto hmotnoprávna námietka z dôvodu neurčitosti nenáležitá. Poukázal na vývoj judikatúry vydanéj Ústavným súdom SR a Najvyšším súdom SR, predovšetkým v súvislosti s vydaním rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 z 22.04.2021 a v spojených veciach C-698/18 a C-699/18, z 09.07.2020 (ďalej len Rozsudky SD EÚ), ktoré vyústili už do ustálenej súdnej praxe, z ktorej vyplýva, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný ani v subjektívnej dvojročnej, ani v desaťročnej objektívnej premlčacej dobe. Pokiaľ žalovaný popiera pravosť a vierohodnosť Prehlásenia zo dňa 07.01.2022, tak musí predložiť alebo označiť dôkazy s poukazom na jeho povinnosť tvrdenia a povinnosť uniesť dôkazné bremeno. V opačnom prípade nemožno na tieto úvahy žalovaného prihliadať.

4.1. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 02.08.2023 ohľadne jeho námietky o procesnej neprípustnosti žalobného návrhu na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poukázal na ustanovenia § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorých je úplne zrejmé, že ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. nie je normou, ktorá je aplikovateľná na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou zákona č. 129/2010 Z. z.

4.2. Vo vzťahu k špecifikácii žalobného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia naďalej namietal, že žalobca nepredniesol dostatočne určité skutkové tvrdenia. Ak tvrdí, že zaplatil určitú sumu na úver, je jeho elementárnou povinnosťou presne opísať všetky uskutočnené platby, a predložiť k nim

aj potrebné dôkazné návrhy. Vôbec napr. netuší, o ktorých platbách hovorí ako o „následných ďalších splátkach uhradených za obdobie od 20.04.2014 do 20.09.2014“, a žiadal žalobcu, aby uskutočnenie takýchto platieb za uvedené obdobie s uvedením ich konkrétnej výšky hodnoverne preukázal. Rovnako je nezrozumiteľné, na základe akej právnej skutočnosti mali byť všetky plnenia žalobcu do určitej sumy výlučne plneniami na istinu.

4.3. Vo vzťahu k premlčaniu žalobného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uviedol, že zo záväzkového vzťahu založeného zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 22.05.2009 si žalobca uplatňuje nárok zo všetkých platieb, ktoré voči žalovanému počas trvania zmluvného vzťahu vykonal. Je preto plne konformné s rozsudkom C-485/19 ak sa ustáli, že premlčacia doba žalobcovho - výlučne hypotetického, len pre potreby tejto argumentácie o premlčaní - nároku z bezdôvodného obohatenia začala plynúť najneskôr dňa 07.12.2016 a uplynula dňa 07.12.2019. Jeho žaloba však bola podaná až dňa 12.05.2022 a v rozsahu uplatneného procesného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia by teda aj z tohto pohľadu na ňu mali dopadať dôsledky spojené s uplynutím premlčacej doby a vznesením námietky premlčania.

4.4. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobné dôvody údajnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 22.05.2009 neobstoja ani meritórne. Prvý žalobný argument o údajne nesprávnom údaji o celkovej výške poskytnutého úveru z dôvodu, že údajne nebola žalobcovi poskytnutá v zmluve uvedená suma úveru vo výške 7.840,- Eur, je vrcholne zavádzajúci, nepravdivý a najmä ničím nepodložený. Zásadnú nepravdivosť žalobnej argumentácie preukazuje okrem znenia samotnej zmluvy o úvere aj výpis z osobného účtu žalobcu vyhotovený za mesiac máj 2009, z ktorého je úplne zrejmé poskytnutie úveru žalobcovi vo výške 7.840,- Eur dňa 25.05.2009. K úhrade spracovateľského poplatku vo výške 189,17 Eur z prostriedkov úveru v deň ich poskytnutia žalovaný poukázal na viacero skutočností. Zo zmluvy o splátkovom úvere a následného výpisu z účtu žalobcu jednoznačne vyplýva, že zmluvnými stranami dohodnutá výška úveru 7.840,- Eur bola v celom rozsahu žalobcovi daná k dispozícii. Zároveň je nepochybné, že si zmluvné strany transparentne dohodli spracovateľský poplatok. Niet takisto žiadneho zákonného obmedzenia, ktoré by bránilo spotrebiteľovi rozhodnúť sa o spôsobe úhrady tohto poplatku. V preskúvanom zmluvnom vzťahu si žalobca vybral zaplatenie poplatku z poskytnutých úverových prostriedkov, hoci mohol napríklad zvoliť i možnosť jeho úhrady zo svojich vlastných (od úveru oddelených) zdrojov. Zdôraznil, že Súdny dvor Európskej únie vo svojej rozhodovacej činnosti vo vzťahu k zmluvnému údaju o výške úveru nikdy nevyslovil, že určité sumy by mali alebo nemali byť zahrnuté do celkovej výšky úveru. Najmä v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 21.04.2016 vo veci C-377/14, A. F. Y. a Z. Y. proti Finway a.s. (ďalej len „rozsudok Y.“), zdôraznil, že zistenie, ktoré sumy mali alebo nemali byť do tohto zmluvného údaja zahrnuté, je totiž úlohou vnútroštátneho súdu, s využitím kritérií sformulovaných v predmetnom rozsudku (bod 89 „Vnútroštátny súd musí v danej veci overiť; či jedna alebo viac súm uvedených v bodoch 27 a 28 tohto rozsudku neboli neoprávnene zahrnuté do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) smernice 2008/48, keďže táto okolnosť môže mať vplyv na výpočet RPMN a ovplyvniť tak správnosť informácií, ktoré mal veriteľ uviesť podľa článku 10 ods. 2 tejto smernice v predmetnej zmluve o úvere vo veci samej.“). Rozhodujúce je práve objektívne hľadisko možnosti dispozície, teda to, že spotrebiteľovi patrí rozhodnutie o naložení s úverovými prostriedkami (sám spotrebiteľ diktuje, či časť úveru, zodpovedajúcu výške poplatku, použije na jeho zaplatenie, alebo si ju ponechá a poplatok zaplatí z vlastných peňazí). Predstavil modelovú situáciu, že spotrebiteľ si zaumieni, že časť úveru si „odloží bokom“ a bude z nej splácať napr. úroky z úveru. Je presvedčený, že nikomu by nenapadlo, aby sa o takúto sumu znižovala celková výška úveru, hoci úroky sú - rovnako ako spracovateľský poplatok - nákladmi úveru a príjmom veriteľa. Princiálnym dôvodom samozrejme je, že to bol práve spotrebiteľ, kto sa rozhodol takto naložiť s úverovými prostriedkami. V prípade spracovateľského poplatku zaplateného zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 22.05.2009 je to však úplne rovnaká situácia - práve dlžník stanovil, ako bude zaplatený; je to teda to isté, ako keby si sumu pripadajúcu na poplatok sám „dal bokom“ a následne ho z nej zaplatil. V skutočnosti teda dlžníkovi bola poskytnutá celá suma úveru, pričom jej časť bola na základe jeho vlastného rozhodnutia následne použitá na splnenie zmluvne dohodnutej povinnosti na zaplatenie spracovateľského poplatku. Ide o i. o výraz ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ktorá dlhodobo umožňuje poskytnutie úveru aj takým spôsobom, že sa jeho prostriedky použijú na splnenie záväzku dlžníka voči veriteľovi: „Výraz poskytnutie v prospech dlžníka nevyžaduje pre naplnenie úverového vzťahu priame plnenie dlžníkovi v hotovosti alebo bezhotovostné plnenie na jeho účet v peňažnom ústave. Plnenie v prospech dlžníka môže mať aj formu plnenia záväzkov dlžníka priamo jeho veriteľovi v hotovosti alebo na jeho účet v peňažnom ústave.“ (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo 157/2004 zo dňa 27.03.2012).

4.5. Druhý žalobný argument o údajnej absencii údajov o výške celkovej splátky, keďže podľa tvrdení žalobcu je v zmluve prítomná výhradne informácia o výške splátky istiny, rovnako neobstoí. Jednak je fundamentálne nelogický - chce snáď žalobca tvrdiť, že doposiaľ banke uhradil iba splátku istiny? Rozhodne to nekorešponduje s jeho požiadavkou na vrátenie zaplatených úrokov a poplatkov, o ktorých sám tvrdí, že boli uhradené v rámci splácania v zmluve uvedenej výšky splátky. Najmä je však jeho presvedčenie v príkrom rozpore s úplným obsahom posudzovaného zmluvného vzťahu, v ktorého riadnom preukázaní žalobca opäť zlyhal. V čase uzavretia zmluvy o splátkovom úvere žalovaný ako banka uplatňoval mechanizmus, pri ktorom sa úroky a poplatky pripisujú k istine úveru. Explicitne to vyplývalo z ustanovenia bodu 5.5.7.1. Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a. s., pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, pričom dlžník bol na túto skutočnosť upozornený aj vo formulári o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý tvorí poslednú, piatu stranu predmetnej zmluvy (časť C. Splácanie spotrebiteľského úveru): „Úroky, náklady spojené s úverom a poplatky od prvého dňa kalendárneho mesiaca, na ktorý pripadá deň splatnosti prvej splátky istiny sa dňom ich splatnosti dohodnutom v Úverovej zmluve alebo sadzobníku pripíšu k istine úveru a stanú sa jej súčasťou.“ Je preto nepochybné z obsahu zmluvy aj následného správania zmluvných strán, že v zmluve dohodnutá splátka istiny bola riadne dohodnutou splátkou zahŕňajúcou všetky položky tvoriace jej vnútornú skladbu a poskytovala žalobcovi úplnú a presnú informáciu o rozsahu jeho každomesačného záväzku. Ide o situáciu, ktorá sa z hľadiska informovanosti spotrebiteľa ničím nelíši od tzv. anuitnej splátky, ktorá takisto slúži na úhradu viacerých zložiek úverového záväzku. Pripomenul, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už definitívne rozhodol, že „podľa § 4 ods. 2 písm. 1/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky (istina, úroky a poplatky)“ (rozsudok sp.zn. 1VCdo/4/2022 zo dňa 28.03.2023, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 49/2022).

5. Súd na prejednanie a rozhodnutie sporu nariadil pojednávanie na deň 04.08.2023, na ktoré riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaného, pričom obaja právni zástupcovia sa na pojednávanie dostavili.

6. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a to zmluvy o splátkovom úvere, výpisu z úveru, prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, výpisu z sporožirového účtu, stanoviska NBS zo dňa 15.12.2020, obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2009 uzatvorenej medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom vyplýva, že v zmysle časti I. bodu 1. jej predmetom bolo poskytnutie úveru veriteľom dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Dlžník je povinný za podmienok dohodnutých v úverovej zmluve poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v úverovej zmluve. Základné podmienky úveru boli dojednané v zmluve o splátkovom úvere takto: Výška úveru: 7.840 Eur, Druh úveru: spotrebiteľský úver - bezúčelový úver, Typ a výška úrokovej sadzby: fixná so splatnosťou 16,60 % ročne v deň uzatvorenia úverovej zmluvy, Spôsob poskytnutia úveru: jednorazovo bezhotovostne, Spracovateľský poplatok: 189,17 Eur z prostriedkov úveru, Poplatok za správu úveru: 1,99 Eur, Výška splátky istiny: 136,13 Eur, Splatnosť prvej splátky úveru: 10.06.2009, Počet splátok: 120, Periodicita a splatnosť splátok istiny: mesačne, k 10. dňu v kalendárnom mesiaci, Konečná splatnosť úveru: 10.05.2019, Splatnosť úrokov: mesačne, v posledný deň kalendárneho mesiaca, Spôsob splácania: inkasom z inkasného účtu, Ročná percentuálna miera nákladov: 19,48%, Priemerná hodnota RPMN: 14,05 %, Celkové náklady spojené s úverom: 8.710,24 Eur, Náklady nezahrnuté do výpočtu RPMN: sankcie za porušenie povinností dlžníka vyplývajúcich z úverovej zmluvy, výška týchto sankcií je uvedená v sadzobníku alebo vo zverejnení, poplatky spojené s vedením účtu dlžníka uvedené v sadzobníku alebo vo zverejnení.

8. Z formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajú základné charakteristiky spotrebiteľského úveru poskytnutého žalovaným žalobcovi a to pod bodom A. celková výška a mena spotrebiteľského úveru: 7.840,00 Eur, pod bodom B. čerpanie spotrebiteľského úveru: jednorazovo bezhotovostne, pod bodom C. splácanie spotrebiteľského úveru: Spracovateľský poplatok:

189,17 Eur splatný z prostriedkov úveru, výška splátky istiny: 136,13 Eur, splatnosť prvej splátky istiny: 10.06.2009, počet splátok istiny: 120, konečná splatnosť úveru 10.05.2019, periodicita a splatnosť splátok istiny: mesačne, k 10. dňu v kalendárnom mesiaci, Splatnosť úrokov: mesačne, v posledný deň kalendárneho mesiaca. Úroky, náklady spojené s úverom a poplatky pred prvým dňom kalendárneho mesiaca, na ktorý pripadá deň splatnosti prvej splátky istiny sa dňom ich splatnosti dohodnutým v úverovej zmluve alebo sadzobníku splatia samostatne. Úroky, náklady spojené s úverom a poplatky od prvého dňa kalendárneho mesiaca, na ktorý pripadá deň splatnosti prvej splátky istiny sa dňom ich splatnosti dohodnutým v úverovej zmluve alebo sadzobníku pripíšu k istine úveru a stávajú sa jej súčasťou.

9. Podľa bodu 5.5.7.1. Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, uzatvorením úverovej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že úroky, náklady banky spojené s úverom a poplatky sa dňom ich splatnosti dohodnutým v úverovej zmluve alebo sadzobníku pripíšu k istine úveru a stávajú sa jej súčasťou.

10. Z výpisu žalovaného zo sporožirového účtu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX patriaceho žalobcovi za účtovné obdobie 01.05-31.05.2009 vyplýva, že dňa 25.05.2009 bol na účte zúčtovaný bezhotovostný vklad vo výške 7.840,00 Eur.

11. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

14. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,
- c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou
 1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,
 2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,
 3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
 4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,

5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,

d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,

e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

15. Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania;³⁾ v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.⁴⁾

16. Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

17. Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

18. Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch,

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

19. Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 279/2017 Z.z., spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba) Poznámka pod čiarok k odkazu 18ba): „18ba) § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku.“

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

25. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

26. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

27. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

28. Žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému domáha určenia, že úver poskytnutý na základe zmluvy o splátkovom úvere je bezúročný a bez poplatkov a vydania bezdôvodného obohatenia.

29. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený predmetnou zmluvou o splátkovom úvere uzavretou dňa 22.05.2009 súd posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnemu režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (22.05.2009). Súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný mal v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., pretože ako právnická osoba zapísaná v obchodnom registri podnikajúca ako banka v právnej forme akciovej spoločnosti poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti vykonávanej v predmete podnikania zapísanom v obchodnom registri a tiež vykonávanom v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Žalobca uzavrel zmluvu ako fyzická osoba, pričom zo zmluvy nevyplýva, aby úver bral na účel výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania, a teda má v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná zmluva je tak v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z. zmluvou spotrebiteľskou. Rovnako tak v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, bola predmetná zmluva spotrebiteľskou zmluvou, keďže ju uzatvoril dodávateľ, t.j. žalovaný so spotrebiteľom, t.j. žalobcom. Medzi stranami nebolo sporu, že v predmetnom konaní ide o spotrebiteľský spor, teda spor zo zmluvy o splátkovom úvere ako zmluvy spotrebiteľskej uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom.

30. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

31. Žalovaný v rámci procesnej obrany namietal neprípustnosť žaloby žalobcu o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov.

32. Súd sa nestotožnil s namietanou neprípustnosťou žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V danom prípade sa jedná o žalobu podľa § 137 písm. d) C.s.p., teda o žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorá vyplýva z osobitného predpisu, ktorým je § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. V zmysle uvedeného ustanovenia sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.11.2022 sp.zn. 2CoCsp/39/2022, v ktorom bolo uvedené: „Možno konštatovať, že súd prvej inštancie správne poukázal na znenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 137 písm. d) CSP, pričom so závermi súdu prvej inštancie v tomto smere sa stotožňuje aj odvolací. Naviac ešte poukazuje na to, že § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v závere obsahuje odkaz na poznámku pod č. 18ba), ktorá poukazuje na § 137 písm. c) a písm. d) CSP. V zmysle § 137 písm. d) CSP možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Z už spomínaného § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie sa v rámci predmetného konania správne vysporiadal s otázkou procesnej prípustnosti podanej žaloby v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti, preto námietku žalovaného v tomto smere aj odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.“

33. K namietanej retroaktívite ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. vo vzťahu k zmluvám o spotrebiteľských úveroch uzavretých podľa zákona č. 258/2001 Z.z. súd konštatuje, že ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. má procesnú povahu a v zmysle právnej teórie a rozhodovacej praxe je nepravá retroaktívita prípustná. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.06.2010 sp.zn. 4 Cdo 98/2010, ktorý ohľadne retroaktivity právnych noriem konštatoval: „K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Nie každá retroaktívita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktívita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktívita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktívita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri pravej retroaktívite zákonodarca v novom právnom predpise neuzná práva alebo povinnosti založené právnymi skutočnosťami, ktoré sa ako právne skutočnosti uznávali na základe skoršieho (predchádzajúceho) právneho predpisu. O pravú retroaktívitu ide napr. vtedy, keď neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou (s dopadom do minulosti) upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. V dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, než začal existovať). Pri nepravej retroaktívite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktívitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktívita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za

skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy.“

34. Vzhľadom k vyššie uvedenému má súd za to, že žaloba žalobcu o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov je procesne prípustná.

35. Žaloba žalobcu o určenie, že úver poskytnutý na základe zmluvy o splátkovom úvere je bezúročný a bez poplatkov bola postavená na argumentácii, že predmetná zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 7.840,- Eur, avšak žalovaný mal žalobcovi poskytnúť úver vo výške 7.650,83 Eur, keďže spracovateľský poplatok bol vo výške 189,17 Eur z prostriedkov úveru. Ďalej žalobca argumentoval, že zmluva neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže v zmluve nie je uvedená výška mesačnej splátky úrokov, len výška splátky istiny 136,13 Eur.

36. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 22.05.2009 uzatvorená medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom má všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. V časti I. bodu 1. samotnej zmluvy o splátkovom úvere bola uvedená celková výška úveru ako suma 7.840,00 Eur a rovnaká suma bola uvedená aj vo formulári o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň z výpisu zo sporozírového účtu za obdobie mesiaca máj 2009 bolo preukázané, že žalobcovi bol na účet dňa 25.05.2009 pripísaný bezhotovostný vklad v sume 7.840,00 Eur. Teda žalovaný skutočne, prevodom na bankový účet žalobcu, mu poskytol finančné prostriedky v celkovej výške 7.840,00 Eur, čo zodpovedá údaju o celkovej výške úveru uvedeného v zmluve o splátkovom úvere. Žalobca síce tvrdil, že mu žalovaný poskytol úver iba vo výške 7.650,83 Eur, avšak uvedené je v rozpore s vykonaným dokazovaním, z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalovaný na bankový účet žalobcu dňa 25.05.2009 previedol finančné prostriedky v celkovej výške 7.840,00 Eur. Žalobca ako dlžník dostal od žalovaného ako veriteľa do dispozície finančné prostriedky vo výške zodpovedajúcej výške úveru uvedenej v zmluve o splátkovom úvere. Z uvedeného teda vyplýva, že údaj o celkovej výške úveru v sume 7.840,00 Eur uvedený v zmluve o splátkovom úvere zodpovedá skutočnosti, čím bolo preukázané, že zmluva o splátkovom úvere obsahuje náležitosť zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch.

37. Pokiaľ ide o samotný spracovateľský poplatok vo výške 189,17 Eur, tak tento bol dojednaný v samotnej zmluve o splátkovom úvere, pričom v zmysle zmluvy mal byť uhradený z prostriedkov úveru. Uvedené dojednanie by naznačovalo, že sumu spracovateľského poplatku žalovaný ako veriteľ odčítal od výšky úveru, a takto krátený úver by reálne poskytol žalobcovi ako dlžníkovi. K uvedenému postupu žalovaného ako veriteľa nedošlo a tento poskytol žalobcovi úver v zmluvne dojednanej výške 7.840,- Eur. K úhrade spracovateľského poplatku malo dôjsť až po pripísaní finančných prostriedkov tvoriacich poskytnutý úver v sume 7.840,- Eur na sporozírový účet žalobcu. Z predloženého, aj keď z dôvodu ochrany bankového tajomstva, čiastočne vyčiernenému výpisu z uvedeného účtu za mesiac máj 2009 vyplýva, že už pred samotným pripísaním poskytnutého úveru na účet žalobcu, prebehlo na ňom niekoľko transakcií, takže žalobca musel mať na účte dostatok finančných prostriedkov. A po pripísaní poskytnutého úveru na účet žalobcu, je nemožné oddeliť finančné prostriedky žalobcu s ktorými disponoval už pred pripísaním úveru od samotného úveru. Preto je nemožné tvrdiť, že spracovateľský poplatok bol uhradený z prostriedkov úveru. Uvedené by platilo iba v prípade, ak by uvedenú úhradu vykonal samotný žalovaný odčítaním poplatku od poskytnutého úveru, alebo ak by na uvedenom účte žalobcu žiadne iné finančné prostriedky neboli. Uvedené však nevyplýva z vykonaného dokazovania. Rovnako tak nebolo preukázané a v zásade ani žalobcom tvrdené, aby samotné dojednanie spracovateľského poplatku spôsobilo nesprávne uvedenie výšky RPMN v zmluve o splátkovom úvere.

38. Súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu o absencii náležitosti v zmluve o splátkovom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o splátkovom úvere obsahovala dojednanie, že výška splátky istiny je 136,13 Eur, poplatok za správu úveru 1,99 Eur, počet splátok 120, splatnosť prvej splátky 10.06.2009, periodicita a splatnosť splátok istiny mesačne, k 10. dňu v kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť úveru 10.05.2019, splatnosť úrokov mesačne, v posledný deň kalendárneho mesiaca. Vzhľadom k argumentácii žalobcu o absencii uvedenej zákonnej náležitosti zmluvy je potrebné

zdôrazniť, že medzi stranami nebolo sporené, že okrem vyššie uvedeného splácania, t.j. výšky, počtu a termínov splátok, žalobca neuhrádzal žiadne ďalšie úhrady žalovanému ako veriteľovi. Ako vyplynulo z dokazovania, žalovaný ako banka v zmysle bodu 5.5.7.1. obchodných podmienok postupoval tak, že splatné úroky sa dňom ich splatnosti pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou. Teda suma uvedená v zmluve vo výške 136,13 Eur ako splátka istiny, v sebe okrem samotnej istiny úveru zahrňovala aj úroky z úveru, ktoré sa v zmysle vyššie uvedeného stali súčasťou istiny. Žalovaný ako veriteľ od žalobcu ako dlžníka úhradu ďalšej sumy, ktorá by tvorila úroky z úveru nepožadoval, keďže tieto úroky boli zahrnuté ako súčasť istiny. Z uvedeného dôvodu v zmluve o splátkovom úvere je obsiahnutá aj náležitosť zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch.

39. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd má za to, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 22.05.2009 má všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a preto poskytnutý úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch.

40. Žalobca sa ďalej domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.581,72 Eur s úrokom z omeškania, pričom uvedený žalobný návrh bol postavený na závere žalobcu, že úver je bezúročný a bezpoplatkový pre vyššie opísané žalobcom tvrdené chýbajúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z vyššie uvedeného však vyplýva, že súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predmetná zmluva o splátkovom úvere má všetky zákonom vyžadované náležitosti a preto poskytnutý úver nie je možné považovať za úver bezúročný a bezpoplatkový. Žalobcom požadovaná výška bezdôvodného obohatenia v sume 1.581,72 Eur mala pozostávať z úhrad žalobcu nad rozsah poskytnutého úveru v ním tvrdenej výške 7.650,83 Eur, a teda mala zahrňovať úroky z úveru a poplatky. Keďže však súd neposúdil poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov, bol žalobca ako dlžník povinný uhradiť žalovanému ako veriteľovi okrem istiny úveru vo výške 7.840,- Eur aj dojednaný úrok z úveru vo výške 16,60 % ročne, ako aj zmluvne dohodnuté poplatky. Vzhľadom k uvedenému súd nemal za preukázané, aby na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

41. Konajúci súd konštatuje, že v civilnom sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a medzi povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v civilnom sporovom konaní spočíva v zodpovednosti strany za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany, táto dôkazné bremeno neuniesla, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jej neprospech. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena, ako aj nositeľa dôkazného bremena.

42. Súd žalobu žalobcu prejednal v rozsahu ním produkovaných skutkových tvrdení a predložených dôkazov, ktoré mali preukazovať dôvodnosť ním uplatnených dvoch žalobných návrhov o určenie úveru za bezúročný a bezpoplatkový, ako aj o vydanie bezdôvodného obohatenia. Skutkové tvrdenia žalobcu, na ktorých bola postavená jeho žaloba však neboli preukázané z vykonaného dokazovania, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jeho neprospech.

43. S poukazom k vyššie uvedeným záverom súd zamietol žalobu žalobcu ako nedôvodnú a to jednak v časti žalobného návrhu o určenie úveru za bezúročný a bezpoplatkový, ako aj v časti žalobného návrhu o vydanie bezdôvodného obohatenia.

44. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaný mal plný úspech vo veci, preto mu súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).